

«Бекітемін» Али
Мектеп директоры А. Абжалелова
03.09 2021ж

«Келісілді» Кенжебекова
ДТІЖО Г. Кенжебекова
06.08 2021ж

«Қаралды» Р. Даулетиярова
ӘБ жетекшісі Р. Даулетиярова
01.08 2021ж

№69 жалпы білім беретін орта мектебі бойынша
«Музыка әлемі» үйірмесінің 2021-2022 оқу жылына
арналған жұмыс жлоспары

Үйірме жетекшісі : Бисенов Н. Г

Түсінік хат

Ән айтуды үйретудің басты мақсат-әнді дұрыс айту үшін алдымен оның орындалу әдіс-тәсілін, ережелерін білу қажет. Балалар ән айту үшін ең қалай тыныс алу керектігін үйреніп, дыбысты шығару үшін оны қалай пайдалануға болатынын бөліп ажыратқан жөн. Адам денесіндегі тыныстық ауа легін жинайтын мүше-өкпе. Сол өкпеден жиналған ауаны үн шығаратын көмей арқылы ән айту дыбыстарында музыкалық сөз тізбегіне /фраза/ лайықтап шығарады. Әрбір сөз сөз тізбегіне байланысты әнші жаңадан тыныс алып отырады. Ән айтқанда көмейден шыққан дыбыс тыныс жолдары- жұтқыншақ, ауыз қуысы, кеуде бас кеңірсек дыбыс тербелістерін жасаушы/ резенаторлар/ дене мүшелері арқылы күшейіп естіледі. Яғни, дұрыс тыныс алу әншілік өнердегі басты алғы шарттардың бірі. Дұрыс тыныс алу мен оны тиісті сөз тізбегіне шақтап пайдалану дыбыстың да, сөздің де әрі айқын, әрі екпінді шығуының кепілі.

Әнші денесін болбыр ұстап тұрмаса шығарушы дене мүшелерінің қызметі төмендейді. Сөйтіп, ән дәрежесінде шықпайды. Сондықтан да, ән салғанда дене мүшелерін дұрыс ұстау ән айту ережелерін сақтау керек. Әншінің міндеті-сол тыныс үшін ішкі тартқан ауаны әннің ұзақтығымен мәнеріне сәйкес мөлшермен өлшеп шығару. Мұндайда, есте сақтайтын тағы біршарт музыкалық сөз тізбегінің ырғақтық екпініне қарай жұмсалатын тыныстық ауа әртүрлі аз не көп мөлшерде біртіндеп өлшеммен жұмсалуды қажет. Балалар үшін үйірме алдында бөлмені тазартып, желдетіп алу керек. Әнші болу үшін әр бала өзінің бойындағы табиғи әншілік қабілеті бар-жоғын ескерген дұрыс. Ал, жалпы әншілік өнердің кім-кімге де артықтығы жоқ.

№	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
1	Музыка әлемнің рухани елшісі	1	
2	Ән айту ережелері	1	
3	Ансамбльмен әндету ережелерін таныстыру	1	
4	Шет ел композиторлары мен қазақ композиторларының әндерін тыңдау. Репертуар таңдау	1	
5	Дыбыстарды дұрыс дыбыстау	1	
6	Вокализ	3	
7	«Мектебім» Бота Бейсенова	1	
8	Дауысқа жаттығу	4	
9	« Ұстазым» Ә.Еспаев	3	
10	Әнді әуезді дауыстарға бөліп орындау	1	
11	Жаңа ән сөзімен танысу	4	
12	«Домбыра туралы баллада»	3	
13	Әнді әуезді, дауысты дыбыстарға бөліп	1	
14	орындау	3	
15	Нота сауаттылығы. Дыбысты ретімен жазу	1	
16	«Құстар қайтып барады жатыр»	3	
17	Дауысқа жаттығулар	1	
18	«Айқаракөз» халық әні Өткенді қайталау Қортынды	1	

Ұсынылатын әдебиеттер

1. Ұлттық энциклопедия, Алматы, 2003жыл.
2. «Мәдени мұра» бағдарламасы, Алматы, 2007/08ж.ж
3. «Музыкальное воспитание в школе». Апраксина О.А Вып.15.-М.,1982.
4. Сухомлинский В.А. «Слово о слове»// Избр. произведения: в 5-и т. Т.5. Киев, 1977.
5. Шкаляр Л.В. «Музыкальное образование в школе». Уч. пособие. М.:Изд. «Академия», -2001
6. С. Байтереков шығармалары
7. Музыка в школе: Журнал, 1983—1988
8. Работа с детским хором: Сб. статей/Под ред. В. Соколова.— М., 1981
9. Соколов В., Попов В. Школа хорового пения. Вып. 2 (Вступительная статья).—М., 1987.